

KÁVÉESOK LAPJA

VIII. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

17. szám

Kiadó és lejtulajdonos: A Budapesti Kávésok Ipartestülete	Felelős szerkesztő: Dr. Havas Nándor	Szerkeszti: A Budapesti Kávésok Ipartestületének sajtóbizottsága.
--	---	--

A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének és a Magyar Kávésok Országos Szövetségének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják. Előfizetési díj: Egy féltre 8.— pengő. egész évre 16.— pengő

Megjelenik:
 minden hó 1-én és 15-én

Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút. 38. I. em. 5. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rökk Szilárd u. 31. — Hírdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig.

Mozgalmak

Az elmúlt nyári hónapok legjelentősebb eseményei az ipari és kereskedői csoportosulások különféle gyűlései, kongresszusai és egyéb megmozdulásai voltak. Alig van foglalkozási ág mely szavait ne hallatta és tiltakozását a tarthatatlan helyzettel szemben ne hangzottatta volna.

A gazdasági élet minden jelensége szőnyegre került. Adóterhek, OTI-bajok, ki- és behozatali korlátozások, a moratórium kérdése, fizetési nehézségek, devizabajok, üzletbérkek körüli sérelmek, közigazgatási nehézségek, stb., stb. egyenként és összesen szóba kerültek és szokatlan erővel hangon sürgettek a bajok orvoslására. Hosszas és felesleges lenne a gyűlések lefolyását ismertetni, a napirendje valamennyinek egyforma: panaszok, bajok és sérelmek, amelyeknek orvoslása immár nem késhet.

A gyűléseken legtöbb helyen megjelentek a kormányzati tényezők is, hatóságok képviselői, akik biztató ígéretekkel igyekeztek a panaszok élet lempitani és megígérték a leg-sürgősebb bajok orvoslását.

Igy hallottunk nyilatkozatot arról, hogy az oly régóta követelt üzletberegvezető bíróságot most már fel fogják állítani. Hát hiszen ez a kérdés még mindig aktuális, még talán néhány elmerülni készülő egzisztenciának mentőhoroggyal fog jelenteni de mennyivel többet jelentett volna két vagy három évvel ezelőtt. Hány érdemes iparostársunk bírta volna üzletét fenntartani, munkásainak kenyeret adni, adót fizetni, ha lett volna fórum, amely az elviselhetetlen üzletbérkeket mérsékli. De csak biztató ígéretek estek, mint most is, történni nem történni. Talán most, amikor elhullott egzisztenciák ezrei bizonyítják a kívánság jogos és indokolt voltát, talán fog történni valami? Jobb szeretnénk azonban ígéretek helyett tényeket látni.

Az adóterhek elviselhetetlen voltára mindenki panaszkodik. Az állami pénzügytannal foglalkozó tudósok megállapították, hogy a nemzeti jövedelemnek több mint harmad részét az állam veszi igénybe, ami teljesen tarthatatlan helyzet. Ez a tény azt jelenti, hogy mindenki, aki dolgozik, egy évben 4 hónapig a kintestárnak keres. És ha csak a folyó adók megfizetéséről volna szó; de alig van adófizető, akinek hátraléka ne volna a mai kereseti viszonyok mellett, aminek az a konzekvenciája, hogy az adózó folyó adója és hátraléka sokszor több, mint egy-két évi keresete. Ezt megfizetni, üzletet, vállalatot fenntartani, személyzetet, üzembköltést viselni és végül megélni, nem lehet. A hátralék nő, a kamaf szaporodik, az adófizető nem tud sohasem rendbejönni.

Elérkezett az ideje, hogy a kintestár számot vessen a helyzettel, a behajthatatlan hátralékokat törölje, a többinek megfizetésére adjon módot és alkalmat. A hangsúlyt a folyó adók megfizetésére kell helyezni a hátralékok megfizetését oly módon kell beosztani, amely az adóalany teherbíró képességével arányban van. Történni oly értelmű miniszteri kijelentés, hogy a hátralékok fizetésére két évi halasztás fog adatni, azonban ehhez az is kellene, hogy az ipar és kereskedelem forgalmának fellendülése ezt lehetővé tegye.

Az eddigi hatósági intézkedések szinte rendszeresen megbénították a forgalmat. A fizetés

redukciók egész társadalmi rétegeket vontak el a fogyasztók sorából, a be- és kivitel korlátozások az ipart és kereskedelmet akasztották meg. Ki tud ma költeni, fogyasztani?

Emellett nap-nap mellett saját bőrünkön érezzük a kartelvezérek „áldásos” munkáját. Tanulni vagyunk a kormány és a szénkartel harcának, minék költségét mindenképp a fogyasztó fizeti. A tejkartelt bizonyos gazdasági politika jelszava alatt hatósági intézkedések támogatják oly módon, hogy tönkremegy belé a termelő, a detaillista, a fogyasztó, csak a kartel urai keresnek és érzik jól magukat. Vagy említsük a bennünket meglehetősen közelről érintő szikvarkartelt mely 30.000 kiskészítenciával szemben ép a közelmúltban nyert csatát.

Hivatalos kormányzatok szerint közel 300 kartelalakulat boldogít bennünket és húzza a bőrt a szegény fogyasztó hátáról. Bár van karteltevővnyünk is, de ennek hatását nem nagyon érezzük.

Részletezzük a már közhelyé és ezáltal unalmassá vált OTI panaszokat? Itt állunk egy nagyon szépen elgondolt szociális intézménnyel szemben, amely azonban egészen más gazdasági viszonyokhoz van mértezve. Toldozák-foldozzák, hol az adminisztrációt igyekeznek lefaragni, hol a szolgáltatásokat csökkenteni. Minden hiába, a deficit megmarad, a hátralékok nőnek, a végén talán sikerül az adminisztrációt is meg a szolgáltatásokat is megszüntetni és nem marad más hátra, mint az óriási teher. Itt is módot kell adni arra, hogy a munkaadók ájournba juthassanak, a hátralékok fizetése felfüggesztessék addig, amíg arra a viszonyok módot adnak. Ez irányban is hallottunk biztatásokat és ígéreteket, be fognak-e váltani és mikor, ez a kérdés?

Amint említettük a nyár vetette fel ezeket és az ezekkel kapcsolatos kérdéseket. Az elkereskedtség és a kétségbeesés szokatlan erős hangot adott ezeknek a panaszoknak. Az a társadalmi réteg, mely eddig a mindenkor kormányoknak alázatos híve, mindenkor szavazója volt, most már nem kért, de követelt és sürgetett.

A mi iparunk, mely a nemzeti gazdasági életnek egy kis tényezője, bár nem tartott külön gyűléseket, de magaéva teszi ezeket a követeléseket úgy saját szempontjából, mint az általános ipari és kereskedelmi érdekeket tekintve. Mert tudjuk nagyon jól, ha az általános helyzet javul, az iparos és kereskedőnek meg vannak a kereseti lehetőségei, szűnik a munkanélküliség, pénz kerül a forgalomba, amely a kávéházakat sem kerüli el.

Mészáros Győző.

Abdurrahman Abdi Arnaud budai vezérpasa és Nemes Szabó György gyalogvízész budavári emlékoszlopa

Szeptember 2-án avatja fel a székesfőváros a budai Vár egyik törökkori bástyáján azt az emlékművet melyet Szabó Sámuel, a Budapesti Kávésipartestület alelnöke és néhai fiúvére, Szabó Imre, az Erzsébet-szálló és kávéház tulajdonosa ajánlottak fel és csináltattak meg a Hadtörténelmi Múzeum felkérésére.

Az emlékmű ötletét vitéz Aggházy Kamil ny. ezredes, a Hadtörténelmi Múzeum megterem-

tője és igazgatója vetette fel. Elgondolása az volt, hogy a török hódoltság alól felszabaduló Buda 1686 szeptember 2-án történt bevételé is, de a hősi ellenségnek, az utolsó budai vezérpasaának is emléke álljon Buda ősi falain.

Hogy pedig a párhuzamosság meglegyen, hogy a török vitéz mellett ott legyen egy magyar vitéz neve is, e sorok írója vetette fel az elgondolás magyar felét: az emlékművön szerepeljen egy névszerint ismert magyar gyalogvitéz neve is.

A veszprémmegyei régi kurtanemes Szabó család ugyanis 1640-től Karaközörszökökn birtokos máig. 1684-ben — Szabó Sámuel úr kezén levő hiteles iratok szerint — hadbayonult a család őse is, Szabó György. Buda második ostrománál 1686 nyarán esett el Buda falai alatt.

Fia, Péter 1709-ben esett el mint kuruc lovashajdú a győrmegeyi Koromzó melletti csatában. Ennek a Péternek unokája mint a veszprémmegyei felkelő nemesi Insurrectio huszára vett részt a Beaubarnais Jenő herceg, I. Napoleon sógora által vezetett győri csatában.

Szabó György nevét örökíti meg az emlékmű, melyet e sorok írója tervei alapján Battvai Zsille Kálmán festőművész rajzolt meg és Kiss József kőfaragómester faragott kőbe. Az emlékmű turbános török sarkövet mutat, alapzatos három bomba jelképezi az ostromot. A kő egyik oldalán arab díszírás emlékeztet meg a hős Vezérpasáról másik oldalán magyar írás örökíti meg nemes Szabó György nevét.

Abdurrahman Pasa már magyarbarát volt. Elődjé, az utolsóelőtti budai Főpasa Sztán Ibrahim vezérpasa koronázta meg Fülekvárában a szultán nevében késmárki gróf Thököly Imrét Magyarország fejedelmévé.

A magyarság a bécsi politika vitte bele Buda ostromába akkor, amikor a török már a magyar szabadsághozmozgalom előtt állott. Azok a magyarok, akik az ostromot túlélték, azonnal a török mellé állottak. Esztergomi Bottyán János is ezt tette, de ezt tette Esze Tamás kuruc kapitány is, akiről Ady Endre írt esodálatosan látnoki lelkű, magyar keserűségtől izzó verset. Talán Szabó Sámuel „Philadelphia” kávéházában írta, hol naps vendég volt abban az időben, mikor a Városmajor-szatórium-ban lakott.

A nemes török 1686 után néhány évre már Rákóczi Ferenc fejedelmnek és bujdosó kurucainak adott menedéket. Ott volt közöttük zágoni Mikes Kelemen is, aki 1720 táján ír a „Fekete leves”-ről, a kávéról. Marsili Lajos gróf, a budai ostrom vezérkari főnöke 1683-ban írt a magyarországi kávéivásról: Győr alatt mint török fogoly a táborig török kávéfőzőmester rabja volt és famozsárban törte a kávé. Thököly Imréről tudjuk, hogy kávéit ivott, mikor a törökök elfogták. Számára — mint Szirmay Antal 1806-ban megírta —, ez volt a tragikus „Fekete leves”.

Ime most egy budai kávé személyében folyik össze a magyarországi kávéivás történetének kezdete: Thököly, akiről a régi magyar írás írja, hogy bukása volt a „fekete leves”, melyet meg kellett innia; Marsili, a kávé megírója, Mikes Kelemen, aki a kávéról ír, Ady Endre, aki Esze Tamás kuruckapitányról ír, az ő, aki Budánál esett el.

És az ükükunoka, aki derék magyar lelké-

SABOL →

a hófehér svábvész egyszeri hintésre pusztít!
SABOL-féle JOKER rovarpermetező a legjobb!
 SABOL rovarszaki laboratórium, Német u. 10-12. Tel.: 321-54. Kérje háztartási üzletekben.

A legkiválóbb sörkülönlegesség

Szent István Porter-Sör

a Polgári Serfőző gyármánya!

vel mindig ott volt, amikor tenni kellett. Fivérel együtt ő állította a karakószőresőki Hősök emlékművét. Családjából az ősi kurtanemes familiából 17-en adták életüket a hazáért. Mindezt esendben, feltűnés nélkül adta a két testvér, a régi magyar kávéshagományok öre. Lelkükben ők a magyar szabadságharc régi kávéseinak, Pilluar Károlynak, Fillingner Jánosnak, Huszár Jakabnak utódai. A Petőfi korszaka elválaszthatatlan a Pilluar és a Török Császár kávéházi multjától.

A magyarországi kávéivás emlékei a török hódoltságig, 1683-ig nyulnak vissza. Az első két pesti kávé 1690—1714 között Balázs a ráé és Bóbits János úr: hódoltsági magyarországi ráéok.

A kávéfőzés Pest-Budán nem bécsi eredetű dolog, mint eddig hitték, hanem török hódoltsági hagyomány amit csak színesebbé tettek az olasz hatások. A 18. század közepén olaszok, Domenico Franza, Giovanni Conti da Messina és Bellieno pesti kávéesok.

Szabó Sámuel családja török vonatkozásával, kávéháza és működése budaiságával igazi budai magyar kávésnak mutatkozott. Az emlékmű egy magyar kávé magyar hagyományosságát is hirdeti. Szabó Sámuel szerényen akar visszavonulni az emlékmű mögé: szerepe azonban a magyar kávéspár ügye, így tehát véka alá nem rejthető közügy. Ezért írtunk róla.

Bevilaqua Borsody Béla dr.

A kávéház és az irodalom

Az irodalmi kávéház egyáltalában nem a mi korunk vívmánya. Törökországban és Perzsiában (ahol már ősidőktől fogva ismeretesek a mokkaházak és ahonnan az Európába is átszármazott), már a klasszikus korban számtalan ilyen találkozóhelyük volt a költőknek. Csak jóval később kezdtek Európában a rangbeli irodalmárok a kávéházban összejönni. Franciaországban Voltaire hozta szokásba, hogy tisztelőivel a kávéházban találkozzék. Nemsokára ezután Németországban is meghonosították ezt a szokást a romantikusok.

Az első közé tartozott, kik idejüket a kávéházban töltötték el: Lessing. De egészen szenvedélyes rabja lett ennek a szokásnak Heine, aki emiatt még nagybátyja pártfogását is elvesztette. Ez ugyanis üzletet rendezett be a költő számára, azonban a „főnök úr” inkább volt található a közeli hamburgi „Alster Pavillon”-ban, mint az üzletben. Ezenkívül születik meg a „kávéházi irodalmár” típusa is, amelynek legmértőbb képviselőit, Alfred de Musset-e és Theophil Gautier-t minden országban számosan utánozták. Bécsben csak a múlt század 90-es éveiben jelenik meg ez a bohém típus, de el is ér nyomban virágorát.

Ezenkívül fordul Európa az amerikanizmus felé, amelynek befolyása mindenütt érezhető az üzleti életben, az államban és nem utolsósorban a családi életben és ezzel együtt a társadalmi életben is. A családi élet nyárszolgárcölcsi alakulása a 19. században egy csapásra megváltozott, mindenki a nyilvánosságban-élés felé tekint, rendkívül megszokosnak a kávéházak és vendéglők és az együttes társasélet függetleníti magát az óségi hagyománytól.

Kereskedő, gyáros, tudós, hivatalnok és nem utolsósorban a művész: mind el-eljárógnak a nekik legmegfelelőbb kávéházba, ahol pihenést találnak. A mindennapi élet egyre több erőfeszítést igényel, a mechanizálás rendkívüli mértékben fokozza a munka intenzitását; el-lenszer gyanánt tehát itt is erősebb narkotikumra van szükség. Egyik: a kávéház. A látogatási kényszer teljes hiánya csak fokozza köz-kedveltségét; a mindennap zajának a visszahatása ugyanez: a láрма. Ha az átlagember sem tud már az állandó lüktetés, nyugtalanság szenzációja nélkül élni, mennyire inkább rá van szorulva a már ősidőktől fogva „esaládiatlan”-nak elhíresztelt művész! Amíg csak bohémember, tehát nem divat- vagy politikai nagyság, már akkor is menekül a társadalmi ceremóniáktól, ha csupán érintkezési felületek közpöndnek közöttük. De leggyakrabban irtozik is tőlük. Valamilyen súlyos stílusprobléma megtárgyalásánál igen könnyen elfelejtik, hogy a frakkhoz — amennyiben van efféle —, lakcipő és fehér nyakkendő jár; nem gondolnak azzal, hogy első vizitre nem lehet briessz-nadrágban és utisapkában menni; természetesen hát, hogy az ilyen feledékenységekkel szétrombolnak minden lehetőséget.

A kávéházban megfelel a hétköznapi ruha, a művész-kávéházban elsősorban az embert nézik, csak aztán a ruhát; míg a társaságban — s még hozzá joggal — megfordítva áll a

dolog. Az író a kávéházban felüdülést, de ötletet, sőt munkát is keres. Csak itt érzi magát teljesen elemében, csak két hely az, amely benné az otthonérzését valamilyen fajtáját kelti: a kávéház és a dolgozószoba (már amennyiben megengedheti magának azt a fényűzést, hogy külön e célra berendezett helyiséget tartson és nem kell beérnie valamiféle primitív hálószobával).

Bizonyára vannak írók, kiknek műve nem nélkülözheti az erdők levegőjét, a földek végtelenségét és a tenger üdőségét és vannak olyanok, akik kerülik a kávéházat. Ilyenek: a finomtollú Hermann Hesse és a szenzibilis Thomas Mann. Ez mindenesetre nagyon egészséges vonás, talán a jobb és termékenyebb is, mert hiszen a kávéházi irodalmároknál tíz közül kilencen a dekadencia felé hajlanak és kétségtelenül javára válik a műnek, ha az a megfontolásra alkalmas esendben születik meg. Nem szabad azonban arról sem elfeledkeznünk, hogy olyan költőktől is ismerünk kitűnő műveket, akik régtől fogva „kávéházi irodalmároknak” vannak elhíresztelve. (Sajnos: ezt az elnevezést az elvakult viták hevében rendszerint rosszabb értelmében alkalmazzák.) Gondoljunk csak az „Überbrettl” alakjaira: Wedekindre, Wolzogenre, Bierbaumra, Otto Erich Hartlebenre és követőikre, akik szerint az életnek és az alkotásnak egy korszaka akkor zárult le, ha az a törzskávéház sorsának a változásával esett egybe. No meg jusson eszünkbe a kedves, szeretett „irodalmi Péter”, azaz Altenberg Péter, aki nélkül annak idején a bécsi kávéházakat el sem lehetett képzelni. Ne felejtjük el, hogy különösen a ma általánosan ismert bécsi írók, így: Hugó v. Hofmannsthal, Hermann Bahr, Arthur Schnitzer és még sokan, a küzdés, törtetés éveit főképpen a kávéházban élték le.

Különösen tipikus például szolgálat Franz Werfel, aki mindig hű maradt a kávéházhoz. Egyik legszebb költeménye így kezdődik: „Gyakran ülünk a kávéházak madárnélküli ege alatt”. Mikor még mint ismeretlen és sikereket el nem ért fiatal író a legnagyobb szükségben élt, a Steffani-kávéház „főurainak” a réme volt. Alig nyitlak ki reggel 8-kor a barátságos ajtó, máris megjelent a látóhatáron, rendelt egy esze kávé, amely mellett egészen záróráig ült.

Egy másik író, aki csak néhány év előtt tett szert írói babérokra, lírai költeményeiben állandóan a kávéházak díszétéről zeng. Ez az író Klubund. Epen úgy, ahogy Werfel „hosszújárátú” vendég volt, úgy volt Klubundnak állandó tanyahelye a heidelbergi „Haberlein” kávéház. Itt szoktak találkozni az összes „céhbeliek”, egyetemi hallgatók vagyis az igazi bohémek; olvasnak, gondolkoznak, beszélgetnek egymásközt. Ez mindmáig nem változott. Akkoriban gyakran, sőt állandóan Heuschke Alfred úr másnéven Klubund volt a társaság középpontja. Ha ezek a kedélyes összejövetelek záróráig sem akartak végetérni, hamarosan műtermi ünnepélyt improvizált, amelynek kiemelkedő attrakciója mindenkor maga Klubund volt, aki a zongoránál ülve kapásból költött verseket és szerezte hozzájuk nyomban a zenét.

Berlinben, amely a német intellektuelek gyülekezőhelye, ma is, mint régen, egy irodalmi kávéház van a „Romanische”. Kiváló fejű embereket látunk a „Romanische Café”-ban, ezeken kívül a színház, a film, a képzőművészet korifeusai mellett az Else Lasker-iskola növendékeit, akiknek fenkölt lírája nem nélkülöz bizonyos nagyvonalúságot. Itt van Arnold Broman, akinek a tantítményei csinosabbak mint a darabjai, továbbá Stephan Grossmann, Leonhard Frank és még mások. Főleg azonban itt tanyáznak az ismeretlenek, akik közül egyik vagy másik már talán holnap nagy ember lesz.

Az az író akinek a kávéház atmoszférája, a tényérsörgés, dohányfüst, hangzavar nélkülözhetetlen dolgok, ma már nem kivételes jelenség. Hogy különösen szimpatikus egyénisége, azt mindenki maga döntse el! Általánosságban nem fedezhetünk fel lényegesebb különbséget közte és kávéházellenes kollégái közt. Mindenesetre ez a kis áttekintés, amely azonban témáját korántsem meríti ki, igazolja, hogy a „kávéházi irodalmár” legtöbb esetben nem elzúllt, munkakerülő „lángész”, hanem épügy dísekedhetik eredményekkel, mint a szabad természet fanatikusa.

De minek keressük a végleteket? Az egyik itt, a másik ott dolgozik. Talán az a harmadik a legszerencsésebb közülök, aki esndes dolgozószobájában ír, ezután pedig kávéházában keres felüdülést, elolvassa az újságokat, kicsit elbeszélget, majd pedig összeszedve gondolatait, újra visszatér művéhez.

HIVATALOS RÉSZ

TANONCISKOLAI ÉRTESTITES.

Értesítjük t. tagjainkat, hogy szakirányú iskolánkba az 1932—33. iskolai évre a beírás 1932 szeptember hó 9-én, d. e. 10 órakor veszi kezdetét.

A beírás szept. 9-től 16-áig lesz mindenkor d. e. 10—12-ig a szakirányú iskola helyiségében (VIII. József körút 38. sz. a.)

A rendes tanítás 1932. évi szeptember 19-én veszi kezdetét.

Felkérjük t. tagjainkat, hogy tanoncaikat a fentjelzett időben irassák be az iskolába.

Mészáros Győző sk. elnök.

a szakiskola felügyelőbizottságának elnöke.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 112.981—1932. K. M. számú rendelete a munkakönyvi bejegyzés elmulasztása esetén az iparhatóságok és ipartestületek részéről követendő eljárás tárgyában.

Valamennyi másodfokú iparhatóságnak.

Tapasztalat szerint a segédek munkába belépésének és a munkából kilépésének bejelentése tekintetében úgy a munkaadók, mint a segédek részéről mulasztások történnék, aminek folytán a munkában eltöltött időnek, illetve az iparossegéd szakkbavágó gyakorlatának utólagos igazolása gyakran válik szükségessé.

Az igazolásra vonatkozó eljárás szabályozatlansága folytán az iparhatóságok az igazolás tekintetében különböző gyakorlatot folytatnak. A gyakorlat egyöntetűvé tétele céljából a következőket rendeltem:

A munkában eltöltött időnek a munkakönyvben utólagos igazolását annál az ipartestületnél vagy iparhatóságnál lehet kérni, amelynek területén az igazolást kérő utólagos munkában állott.

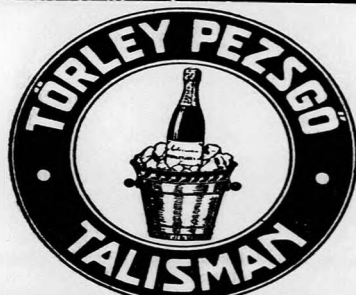
Ha valamely segéd az ipartestülettől kéri az igazolást, az az eltöltött időt a segédekről vezetett lajstromban és záradék alakjában a munkakönyvben csak abban az esetben igazolhatja, ha a kihágási eljárás folyamán vagy egyébként hozott bírói ítélet, továbbá, ha az Országos Társadalombiztosító Intézet részéről kiállított s a nála történt bejelentést és kijelentést igazoló irat alapján a szakmunkában eltöltött idő kétségtelenül megállapítható.

Ha ilyen okirat nincsen, az ipartestület a kérelmet a saját véleményével együtt az elsőfokú iparhatóság elé terjeszti. Az iparhatóság úgy ebben az esetben, mint akkor, ha a kérelmet közvetlenül nála adták be az 1884:XVII. tc. 127. §-a alapján szabályszerűen közigazgatási eljárást folytat le s az ennek során előterjesztett bizonyítékok mérlegelése alapján véghatározatot hoz a munkában eltöltött idő utólagos igazolása tárgyában.

A jögerős véghatározat alapján az igazolt időtartamot a segédekről vezetett lajstromba és záradék alakjában a munkakönyvbe is be kell vezetni.

Bajza Sándor és Czrha Gyula

okl. gépészmérnökök. Budapest, V. Falk Miksa u. 32. Telefon: Aut. 271-47 — Központi fűtés, szellőztetés, vízvezetékek, egészségügyi berendezések, villany-szerelés, átalakítások és javítások, tervezések.

IVANCSICS JÁNOS óras és ékszerész

Budapest, Rákóczi út 9. Telefon: 430-09. Aranyé, briliánsé, zálogcéduláért óriási árat fizetek. Zálogból kiváltott alkalmi vételek eladása. Óra- és ékszerjavítások.

Tejértékesítő és Tejgazdasági r.-t.

Telep és központi iroda:

VIII. THEK ENDRE UCCA 38. Sz.

Szállít: kávéházaknak elsőrendű uradalmi tejet, kitűnő vaját, habtejzsírt és tejtermékeket.

Telefon: J 302—69, 348—62.

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készít KRONEMER DÁVID márványipari üzeme. Bpest. X. Szállás u. 44. Tel.: 41—2—43

Hasznos tudni

hogyan

SCHMIDTHAUER**Igmándi**

keserűvizéből felpohárral elegendő, de sok esetben már néhány evőkanállal is

Utasítás minden palackhoz mellékelve!
KAPHATÓ MINDENÜTT!

Ha a segédtek be- és kijelentése az ipartestületnél történik, a jogerős véghatározatot közölni kell az ipartestülettel az igazolt munkalonkák a segédlejtromba és záradék alakjában a munkakönyvbe bevezetése végett.

Megjegyzem, hogy valamely segéd be- vagy kijelentésnek elmulasztása vagy annak nem kellő időben teljesítése kihágás, s ha erről az ipartestület saját tapasztalata, akár az ipartestület jelentése alapján (1884:XVII. tc. 13. §-ának második bekezdése) tudomást szerez, az 1884:XVII. tc. 137. §-ának a pontja alapján a munkaadó ellen a kihágási eljárást minden esetben meg kell indítani. A kihágási eljárás folyamán hozott ítéletet a munkaadó telephelye szerint illetékes ipartestülettel is közölni kell.

Budapest, 1932. évi augusztus hó 13-án.

Dr. Kenéz Béla s. k.

m. kir. kereskedelemügyi miniszter.

A m. kir. pénzügyminiszternek 114.800—1932. sz. rendelete a játékkártyák bélyegilletékének fel-emeléséről.

Az 1923:XXXII. tc. 7. §-a pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

(1) A játékkártyák után az 1920:XXIV. tc. 47. § (2) bek. a) és b) pontjában megállapított bélyegilleték helyett 1 P és 2 P bélyegilletéket kell leróni.

(2) Azokat a játékkártyákat, amelyek után az eddig érvényben volt bélyegilleték bezárólag a jelen rendelet életbelépéséig lerovatott, a kártyagyárosok és a játékkártyák eladásával iparszerűen foglalkozók átbélyegzés nélkül árusíthatják. Társaskörökben, kávéházakban és vendéglőkben az ilyen játékkártyák átbélyegzés nélkül használhatók.

(3) Ez a rendelet 1932. évi szeptember hó 15-én lép életbe.

Budapest, 1932. évi augusztus hó 24-én.

Walko Lajos sk.,

a m. kir. pénzügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. külügyminiszter.

H I R E K**MIRÓL NE FELEDKEZZÉK MEG?**

Szeptember 5-ig megfizetendő a harmincadik negyedévi házbér második részlete.

Szeptember 6-ig megfizetendő a nem átalányozott és nem zenés kávéházak vigalmi adója.

Szeptember 9-én kezdődnek a tanonciskolai beiratások.

Szeptember 10-ig tartoznak az adóközőség tagjai a szeptember havi fényüzési és forgalmi adó-átalányukat megfizetni.

Szeptember 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközőségnek.

Szeptember 20-ig befizetendő az átalányozott és a zenés kávéházak vigalmi adója.

Szeptember 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti és rokkantellátási adó.

Esedékes a ruhátári szerződések megkötése. A munkanélküli alkalmazottak javára szóló gyűjtést folytatjuk, a gyűjtött összeget szíveskedjék hetenként beküldeni.

Személyi hír. Mészáros Győző, a Budapesti KávésoK Ipartestületének elnöke szabadságáról visszatért és az ipartestület ügyeinek vezetését átvette.

Halálozás. Deutsch Ernő, a Műsarnok, régebben a Lónyay kávéház tulajdonosa, augusztus 18-án váratlanul elhunyt Balatonfüreden. — Elhunytát felesége, gyermekei, veje gyászolja. Temetése aug. 21-én ment végbe általános részvét mellett.

Ugyancsak szomorú kötelességnek tesszünk eleget, amidőn jelentjük, hogy érdemes ipartestületi tagunk, Láng Ignác, a Piccolo kávéház tulajdonosa, aug. 24-én este 10 órákor hosszabb betegség után meghalt. Temetése aug. 26-án ment végbe osztatlan részvét mellett.

Tragikus halálozás. Bohunitzky Rezső, az egykori szénatéri Bohunitzky (most Gabrovitz) kávéház sok éven át volt tulajdonosa, augusztus 20-án gombamérgezés következtében 49 éves korában elhunyt.

A kötelező könyvelés elrendelése tárgyában a kereskedelmi és iparkamara véleményét kért az érdekképviseletről. A budapesti kávésoK ipartestülete válaszában rámutatott arra, hogy a kereseti adóról szóló rendelkezések életbeléptetése alkalmával feljegyzési könyvet szerkesztett, amelyet a m. kir. pénzügyminisztérium felülvizsgált és az érdekelte pénzügyi hatóságok jóváhagyásáról értesítette.

Az ipartestületi tanonciskola 1932—33. évi tanéve f. é szeptember 1-vel kezdődik. A beiratások szeptember 9-én kezdődnek és 16-áig tartanak a tanonciskola helyiségében.

Nyomatékosan figyelmeztetjük tanonctartó kártársainkat, hogy tanoncaikat a jelzett időben feltartásnál írassák be. Az iskola előadásai szept. 19-én d. e. 10 órákor kezdenek meg.

Emlékműleleplezés Budán. Folyó hó 2-án, d. e. 11 órákor a várbeli Primás bástyán leplezik le ünnepies keretek közt azt a magyar-török emlékművet, melyet Szabó Sámuel, ipartestületünk alelnöke, valamint fivére István, karaközörszökei birtokos és néhai Imre, az Erzsébet szálló tulajdonosa, akik a Budavár 1686. szept. 2-iki ostrománál elesett Szabó György karaközörszökei felkelő nemesség vérszerinti egyenes leszármazottai hazafias áldozatkészséggel állítottak fel. Az ünnepélyes leleplezés Budavára 1686-ban történt visszavételének évfordulóján a Hadimúzeum, a József nádor céh, a Turáni Társaság és a török követség jelenlétében történik, kérjük tagtársainkat, hogy azon minél számosabban megjelenni szíveskedjenek.

Eljegyzés. A Szállodás és Vendéglős Ipartestület köztszertelben álló elnökének, Keszei Vincének leányát, Krisztina Máriát eljegyezték rákosi Nászay Károly kir. ítélőtáblai bíró Károly fia, okleveles gépészmérnök.

Állásfoglalás a tejkartell ellen. A Fűszerkereskedők Országos Egyesülete aug. 20-án nagygyűlést tartott, amelyen Belopotoczky Kálmán elnök mellett tiltakozott a tejkartell érdekeit favorizáló rendeletek ellen. A nagygyűlésen ipartestületünk képviselőiben dr. Hava Nándor főtitkár vett részt, ki felszólalásában utalt a kávésipar évek óta folyó harcára a tejkartellal szemben. Az előterjesztett határozati javaslatot a nagygyűlés egyhangúlag elfogadta.

Vigyázzunk a bridge szalonokkal kötendő megállapodásunkra. A mostani brids. és rómilában nagy érdeklődésre tarthat igényt az a különös pereskedés, melyet a napokban tárgyalt a törvényszék. Fábrián Dezsőnek az Oktogon kávéházban volt brids és rómiszalónja ajánlatot kapott — mondja Fábrián — Kovács Józseftől, a Kovács kávéház tulajdonosától, hogy helyezze szalonját az ő kávéházába, ahol megfelelő helyiséget bocsát rendelkezésére. Fábriáné a kereset szerint nem kapta meg a helyiséget, vendégei elmaradtak és ezért Keresztes Béla dr. ügyvéd útján 2000 pengő kártérítést kér Kovács Józseftől. A járásbírósg Fábriáné keresetét elutasította arra való hivatkozással, hogy az a brids és rómiszalónok a munka nélkül való kenyérkeresetnek, a télneségnek és a föltnék a melegágya és ezért közérkeles szempontból nem kívánatos az ilyen kártyaszalonok működése. Az ítélet ellen Fábriáné felekezett. Hivatkozott arra, hogy a járásbírósg úgy bírálta el a pert, mintha tiltott szerencsejátékból eredő kártyaadósság lenne. A jövevényekbe ütköznek nem lehet nevezni követelést, az illetékes bíróságon üzleti vállalkozásból eredő kártérítési követelés. Most foglalkozott az ügygel a törvényszék Boros Ferenc táblabíró elnöke alatt, megváltoztatta a járásbírósg ítéletét és kötelezte Kovács Józsefet, hogy Fábriáné elmaradt haszon címén 990 pengőt és a per-költséget fizesse meg. A bíróság megállapította, hogy Kovács nem tett eleget ígéretének és ebből kifolyólag Fábriáné károsodás érte.

Részletfizetési kedvezmény helyett köztartozási kamatamnestiát. A kereskedő- és iparosvilág sorozatos kérelmeinek hatása alatt a kormány most foglalkozik egy olyan rendeletnek kibocsátásával, mely az adóhátralékok fizetésére nézve kedvezményeket nyújtana mindenkinek egyaránt. A tervezet szerint minden adózó, aki a folyó évi adóhátralékát megfizeti, a korábbi adóhátralékokra nézve két évre szóló részletfizetési kedvezményt kap. Ez lényegileg véve nem újítás, mert a pénzügyi hatóságok méltányos esetekben már eddig is, — igaz, hogy némileg hosszadalmas eljárás folyamán — de megadták a 24 havi részletfizetési kedvezményt. — Az egész előny a kiszívargott hírek szerint annyiból állana, hogy a 24 havi részletfizetési kedvezmény megadására vonatkozó eljárást egyszerűsítsék és általánosítanák. Ez a kedvezmény az adózók helyzetén lényegileg nem segít, de nem segít a kincstár helyzetén sem. Aki a folyó adófizetési kötelezettségnek eleget tenni tudott, az ennek eddig is megfelelt. Aki részletfizetést kért, meg is kapta. —

Károly Franck

a legideálisabb kávézesítő!

Gyártja:

Franck Henrik Fiai R.-T.

Mosonszentjános

Budapest—Nagykanizsa.

**Pálpusztai sajt, Heller
doboz emmentali,
Derby sajt**kávéhézagban
nélkülözhetetlen

Azonban a hátralékosok nagy tömege épen azokból áll, akik képtelenek a hátralékkal járó kamatokat előteremteni s ezért bizonyos feltételek mellett, általános köztartozási kamatamnestiának volna helye, mert így érthetjük el, hogy az adózók tekintélyes része a kincstárral szemben számláját rendbe hozhassa.

Amerika elnöke mérsékelni akarja a szesztilalmat. A küszöbön álló elnökválasztás Hoover amerikai köztársasági elnököt arra készíti, hogy megváltoztassa eddigi magatartását a szesztilalom kérdésében. Az elnök most már nem ellenzi olyan merően az alkoholtalalom felfüggesztését és hajlandó bizonyos engedelményekre. Hoover elnök legújabb javaslata az, hogy azokban az államokban, amelyekben a szesztilpartiak vannak többségben, engedjék meg a szeszitalok árusítását, az úgynevezett száraz államokban azonban továbbra is tartsák fenn az alkoholtalalmat, Tudvalevő, hogy az amerikai alkoholtalalom volt a szülője a csempészet magyaránú kifejlődésének. Miker a szesztilalmat bevezették, csakhamar megalkultak a csempészbándák, amelyek rövid idő alatt félelmes hatalomra tettek szert és megeremelték a banditauralmat. Az amerikai banditáknak most természetesen elsőrendű érdekük, hogy a szesztilalmat az államhatalom továbbra is fenntartsa és ezért valószínű, hogy a tilalom további fenntartására minden erejüket igénybe fogják venni. És a banditák keze messzire ér ...!

Nyaralás hitelle. Antoine Borrel francia szenátor, a francia parlamenti idegenforgalmi bizottság elnöke, a „Journal”-ban javasolja a nyaralás megkönnyítését a tömegek részére és pedig a költségek havi részletekben való törlesztésével. A szenátor kifejti, hogy mindenkinek szüksége van néhány heti pihenésre. De ha a szerény helyzetű polgárnak nagy a családja, költséseihez forduljon? Ez megalázó, súlyos megterhelést okoz és bizonytalan esélyűek vannak. Meg kell tehát szervezni a nyaralást hitelre, részletfizetéssel. Példaként egy német város intézkedését hozta fel, ahol 120 márka értékű szelvényfüzetet adtak ki két heti teljes ellátásra és fürdőzésre. A füzet árának felét átvételkor, a többi hathavi részletekben kell fizetni. A kezdésnek szép sikere volt. Borrel szenátor javasolja egy nagyszabású szervezet mielőbbi megalkotását, amely Franciaországban megvalósítja a hitelre való nyaralás intézményét.

Egy derűs hét Magyarországon. Nagyon tetszős külsejű, új jegyfüzetet adott ki az Államvasutak hivatalos menetjegyjelölője clyan utasok számára, kik legalább egy hétig tartózkodnak Magyarországon. Mindenfajta kiadás beszámításával 200 pengőbe kerül a jegyfüzet. Feljogosít a MÁV valamennyi vasútvonalának használatára a II. osztályon és I. osztályon hajóutazásokra. (A Balaton hajóin is.) Van a füzetben 7 szállószelvény; mind-egyik egy-egy éjszakára juttat szálláshoz, akár a legjobb hotelekben is, világítás, kiszolgálás, adó és borralvaló beszámításával. Hasonló módon biztosítják persze az étkezést is, továbbá az utolagos félúru vízum váltását, a budapesti autókörutazásokat, a különböző lát-nivalókhöz való kalauzost és a vidéki kirándulások (autón a Balatonhoz stb.) A példás

Kantos testvérek rt.festő, mázólo és
tapétázó iparüzemBudapest, VI. Horn Ede u. 5. Tel.: 19-4-51 18-5-23
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázólo és
falpárk munkálatait művészi kivitelben végezzük.**KOLÉNYI KORNÉL**

konzervgyár, Budapest

Cég alapítva 1879. Telefon: J 323—00

Jamjei elsőrangúak!**Kajszinbarack-iz minőségben felülmúlhatatlan!**

Kapható:

Budapesti KávésoK Áruforgalmi Rt.
Bpest, VIII. József krt 38. Tel.: J 392-77

gondal összeállított jegyfüzet Európaszerte kedveltséget tarthat számot.

Arrombioik. Az összes kisipari szakmákban állandó a panasz amatt, hogy egyes kalkulálni nem tudó, a kari érdekeket, ugyanúgy saját érdekeit is szem elől tévesztő egyének féktelen versenyt támasztanak iparostarsaikkal az ésszerűtlen és bűnös árrombolásokkal. Aki önkéntesül áron alul adja el portékáját, olyan értékes nyul, ami nem az a tulajdonát képezi. Nem fizetheti adóját és társadalombiztosítási járulékait, adós marad a házbérrel, megkarosítja a vele összeköttetésben álló cégeket, mert ilyen esetben az eladott áruból származó bevételek természetesen nem fedezik a szükséges kiadásokat. Az árrombolásoknak vége az üzlethelyiség redőnyének lezárása, az allampolgárok tragédiájának befejezése. A tönkrement iparos a munkanélküliek szamat szaporítja és az enező családtagok könnyei már nem törlik le azt a bűnt az árrombolók lelkeről, amellyel önmagukat, családjukat, kartársaikat pusztulásba kergették.

A tanoncok képességvizsgálata. Az iparban rendkívül fontos a pályaválasztás kérdése, aminek szerencsés megoldása tulajdonképpen a kenyeret, az existenciát, a jobb érvényesülést jelenti a legkülönbözőbb mesterséget választó tanoncok számára. Az orvostudomány s a képességvizsgálat ma már csaknem teljes szabátossággal tudja megmondani, hogy a képességvizsgálaton átessett fiú kezébe milyen szerszám való. Ezek óta működik már a Társadalombiztosító Intézet képességvizsgáló állomása, amely külföldi tapasztalatok alapján, de a maga gyakorlata alapján is olyan képességpróbakat vezetett be, amelyek mondhatni biztos támpontot nyújtanak a tanoncok jelentkezőiük tehetségéről, kézügyességéről, intelligenciájáról s gyors vagy kevésbé gyors elhatározóképeségéről.

A szeptember 1-én megnyíló Országos Kézművesipari Kiállításnak egyik legérdekesebb és leglátogatottabb helye bizonyára az a pavillon lesz, ahol a kiállítás egész tartama alatt a Társadalombiztosító Intézet képességvizsgáló állomása fog működni, hogy a tanoncok készülő fiúkat vizsgálva, a választandó mesterségeket megjelölje. A képességvizsgálóra előre lehet jelentkezni az Orsz. Iparegyesület székházában. (Gróf Zichy Jenő u. 4.)

A tanoncot kereső kézművesmestereket kéri az Orsz. Iparegyesület, hogy szintén jelentkezzenek, mert az állomás a képességüknek már tudatában levő tanoncok közvetítésével is foglalkozik. Az igen érdekes képességvizsgálók a nagyközönség előtt fognak lefolyni.

Külön pótódi az angol idegenforgalom fejlesztésére. A Derby lord elnöklété alatt álló „Travel Association of Great Britain and Ireland” legutóbbi értekezletén bejelentették, hogy az angol kormány felhatalmazta a városokat és községeket idegenforgalmi pótódi beszédésére az angol idegenforgalom fejlesztése érdekében. Az elnök meleg szavakkal fejezte ki köszönetét a walesi hercegnek, aki az egyesület dísznöke és minden alkalmat megragad, hogy Nagybritania idegenforgalmi szépségei és kincsei érdekében lelkes felvilágosító munkát végezzen úgy a társadalmi életben, mint a rádióban.

Állami segítség az osztrák szállóiparnak. Az osztrák szállások népes küldöttsége jelent meg Jacoing dr. kereskedelmiügyi miniszter előtt a rendkívül rossz idegenforgalmi évad következtében nehéz válságba jutott szállóipar megsegítése érdekében. A kereskedelmiügyi miniszter kijelentette, hogy az illetékes körökkel azonnal érintkezésbe lép és amennyire lehetséges, a svájci állami szállósegélyszalaphoz hasonló akcióval siet az osztrák szállások segítségére.

A német birodalmi vasutak nagy deficitje. A német államvasutak részéről közzétett kimutatás szerint a június havi összes kiadás 77 millió márkával haladja túl a bevételt, úgyhogy az üzleti év kezdete óta összesen 447 millió márkát tesz ki a fődözletlen kiadás.

Szászország olesósággal propagálja az idegenforgalmat. A szászországi szállások az amerikai sajtóban közlik, hogy a „Saechsische-Schweitz”-ban 26 márkáért egy heti teljes ellátást adnak és az Elba folyó menti előkelőbb hotelekben heti 42 márkáért nyújtanak teljes ellátást. E minimális árakat a szállások alapos kalkuláció alapján szabták meg. A week-end-árak 4 márkától 6.50 márkáig terjednek.

Olasz orvosok és fürdőigazgatók Magyarországon. A. M. Rebucci, az Országos Olasz

Fürdőszövetség (Federazione Nazionale Fascista dell'Industria Idro-Termale) szeptember végére olasz fürdővárosokból és fürdőigazgatókból álló tanulmányi csoport magyarországi utazását tervezi. Budapest monumentális fürdőintézményein kívül tanulmányozni fogják az új szegedi kórházat, Lilla-füredet stb. A csoport tagjai 1100 lírát fizetnek az I. osztályú, 930 lírát a II. osztályú utazással kombinált öt napi teljes ellátásért.

Száz százalékkal emelkedett a lakástermelés, háromszorosára emelkedett az üres lakások száma. A fővárosi statisztikai hivatal adatai szerint május végéig 345 új lakóház készült el, míg a múlt év hasonló időszakában csak 226. Az új lakóházakban 1837 lakás és 5366 szoba van, a múlt év hasonló időszakának 934 lakásával és 2438 szobájával szemben. A lakástermelés tehát megduplázódott. Viszont az üres lakások száma most háromszor annyi, mint tavaly ilyenkor volt. A legutóbbi bérnegyedben 3140 üres lakást jelentettek a háztulajdonosok, míg a múlt év májusában csak 1004 üres lakást nyilvántartva. A kiadatlan üzlethelyiségek száma 1384, a tavalyi 723-mal szemben, tehát itt is közel százszázalékos az emelkedés.

Pénzügyi megszorítások a kiutazók ellen. Különböző európai államok a kiutazókkal szemben a következő pénzügyi megszorításokat léptették életbe: Németország 200 márka, Csehország 100 csehekrona, Románia 5000 lei és 15.000 lei külföldi valutában, Ausztria 200 schilling és 500 schilling külföldi valutában, Spanyolország 5000 peseta, Lettország 50 lat, Portugália 500 seudo, Jugoszlávia 500 dinár.

Rendinsálás az OTI költségvetésében. A belügyminiszter közölte az OTI vezetőségével, hogy az intézmény deficitjét okvetlenül ki kell küszöbölni és ezért az egész vonalon redukálni kell a kiadásokat és leszállítani azokat a szolgáltatásokat, amelyekre az OTI tagjai hosszú ideig igényt tarthattak. Ez nagyon fájdalmas operáció és ép azt a réteget érinti a társadalomnak, mely a gazdasági válság következtében amúgyis nagy megpróbáltatásoknak van kitéve. Azonban, sajnos, ez a műtét elkerülhetetlen, mert az államnak nincs újabb 12 milliója az OTI deficitjének fedezésére, az adófizetők pedig nem bírnak el újabb megterhelést. Vége van azoknak az időknek, amikor a kiadásokhoz lehetett szabni a bevételeket. Most minden intézmény, az állam is, kénytelen lesz berendezkedni arra, hogy csak annyi pénzt ad ki, amennyi befolyik a kasszájába.

Fipercikkek gyártására rendezkednek be a hazai sörgyárak? Egy legújabb jelentés szerint az egyik legnagyobb hazai sörgyár a közeljövőben egy bécsi illatszergyár kozmetikai cikkeinek magyarországi gyártására fog berendezkedni.

A makaróni 700 éves. Ki a makaróni feltalálója? A hagyomány feljegyezte a nevet: Ciconak hívták és Nápoly volt a hazája. Azt is tudják róla, hogy nem volt hívatásos szakács, hanem csak úgy mellékesen foglalkozott a szakácsművészettel. Titkát azonban szigorúan magának tartotta meg; senkinek el nem árulta, hogy mi módon állítja elő ezeket a finom tésztaesöveket. De valahogyan mégis csak meglesték, mert Cico 1232-ben, tehát hét-száz évvel ennekelőtte, amikor már patriárkai korban levő aggyastán volt, egyszerre csak arra virradt, hogy makaróni nemesak az ő konyhájából kerül ki, hanem más nápolyi konyhából is. Ciconra olyan hatással volt e rettenetes hír, hogy azonnal szörnyethalt. Igaz-e ez, vagy nem: ki tudja ma már megmondani? De tény az, hogy az olasz közhit Cicot tartja a makaróni feltalálójának és halálát is pontosan az 1232. esztendőre teszi.

Sürgös kormányintézkedés a túl magas boltberek leszállítására. A gazdasági válság kimélyülésének egyik legkirívóbb jelensége az, hogy a forgalmat közvetítő kereskedelemnek fogyasztói megcsappantak, ellenben terhei változatlanul megmaradtak. Leginkább a boltberek magassága jelezte a nagy eltulodás tartóhatatlanságát. Lehetett fizetni magas üzletbért a forgalom virágzása idején, de mai időben a szerződésileg kikötött bérösszegek kiáltó anomáliához vezettek. A legutóbbi napokban lezajlott kereskedő és iparos-nagygyűlések és az azokon kifejezésre jutott elkeseredett hangulat a leggyorsabban megoldandó kérdések közé sorolta a boltbér-ügyet. Teljes megelégedést kelt széles körben, hogy dr. Kenéz Béla kereskedelmi miniszter százszázalékos honorálta az elhangzott kívánásokat és ígéretet tett az üzlethérek leszállításának módjait megállapító kormányrendelet kiadására.

A kereskedelmi miniszter erről a kérdéstről a következő nyilatkozatot tette:
— A változott gazdasági viszonyok szükségessé teszik a boltbéréknek a viszonyokhoz

való alkalmazását. Mőd fog nyilni arra, hogy a kereskedők a túlnagyaranyú üzlethérek leszállítását kérik. Külföldi példák is ennek az elvnek a helyességét támasztják alá. Mődot kell adni, hogy az indokolatlanul magas bérék leszállításával a kereskedelem és az iparosság súlyos helyzetén enyhítsünk. Egyes helyiségek, amelyekkel kapcsolatos a kereskedő hírneve, erkölcsi és anyagi tőke gyanánt szerepelnek. Erre számos külföldi példát is felhozhatunk. Ha tehát a kereskedőnek a magas üzleti bérék folytán üzlethelyiséget kell változtatnia és ezáltal üzleti tőkéje elvesz, kárpótást érdemel. Ebben a kérdésben — fejezte be a kereskedelmi miniszter nyilatkozatát — a miniszterelnök úrral megegyező álláspontot foglalnok el. Így megvan minden remény arra, hogy a legsürgősebb intézkedésekkel segíthetünk ezeken a méltánylást érdemlő bajokon. Nem hiszem, hogy külön törvényhozási aktusra lesz szükség ehhez, mert ez meg is lassítaná az eljárást. En a kereskedelem és az iparosság érdekeit képviselem természetesen és teljesen tudatában vagyok a kérdés sürgőségének.

Eddig szól a miniszter nyilatkozata, amelyben különösen megnyugtató az, hogy reményt nyújt a kérdés gyors megoldására és nem engedti az ügyet a hivatalos huzavona útvesztőjébe tévedni. Örömmel és elismeréssel üdvözöljük dr. Kenéz Béla kereskedelmi minisztert az egész közgazdasági életet mélyen értő ezen tervezett intézkedésért.

A Magyar Szállások és Vendéglősök Országos Szövetsége szeptember 6-ikán tartja 32-ik rendes közgyűlését.

Újabb döntés az üzemeltőlás kérdésében. Mióta a „Lex Vass II.” kihirdetésével az üzemelőt felelőssége a betegségyezési járulékokért fennáll, alig telik el hét, amikor újabb és újabb döntések ne keletkezzenek az üzemeltőlás sokat vitatott kérdésében. A legfrissebb döntés a következő: Az üzemelőtnek egyetemes felelőssége az üzemelőt járuléktartozásaiért egyedül az üzemazonosság feltételeinek fennforgásától függ és a felelősséget nem zárja ki az a körülmény, hogy az egyenesadók ugyanabban az időben más helyen vagy más uccában ugyanolyan üzemet nyitott és folytat és hogy a biztosító intézet követelésének az üzemelőtől behajthatósága is fennmaradt.

Kartársaink figyelmébe ajánljuk Reisz Sándor (Bpest, Dob u. 107.) részaru és ónozó vállalat elsőrangú fagyaltgépeit, melyek minden nagyságban raktáron vannak. Különbösen utalunk a cég áirdetésére jelen lapszámunkban.

„Hattyú” Gözmosó- és fehéreneműkölcsönző vállalat (Bp., VII., Klauzál u. 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

Minden kávé tartson üzletében Zwack-féle Unicumot és likőroket, mert azt állandóan keresik és fogyasztják. Az Unicum eredeti palackból mérendő, mert a vevő így látja, hogy csakugyan eredeti árut kap.

Ivánies János óraműves és ékszerkereskedő cég Rákóczi út 9., ahol a legjobb órák és ékszerek a legolcsóbb árban kaphatók, óra és ékszerjavítások átalakítások jótállással eszközöltetnek.

Zwack likőrgyár elsőrangú gin-t és whisky-t hoz forgalomba, melyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíves figyelmébe. Fenti két cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez is páratlanok.

Kartársaink figyelmébe ajánljuk Krone-mer Dávid márványipari üzemét, Budapest, X. Szállás uca 44. Telefon 41-2-43. Nevezett cég a főváros legelőkelőbb kávéházainak márványberendezéseit szállította eddig, miért is nagyon melegen ajánlhatjuk.

Kávéházak renoválását nitrocellulose anyaggal vállalja

Pecsek István műasztalos

faipari vállalata
Budapest, IX, Lilliom u. 52. Tel.: J. 45-8-34

Kávéházi fűtés, csatornázás, melegvíz, légszesz berendezések készítése

Both Adám

Bpest, VII, Dob u. 87. Tel.: J. 42-4-94
Készítette: Simpon kávéház, Britannia szálló, Vadászúrt szálló, Bucsinzky kávéház munkálatait.

Watterich Adolf műlakatos, Budapest, II Henger u. 13. Tel.: 51-2-68

Alapított 1880. Fennáll 50 éva. — Speciális kávéházi tűzhelyek készítése és javítása, terraszrácok készítése felállítás, napellenzők, rollók stb.

Hattyu gözmosó és fehérenemű kölcsönző vállalat
Budapest, VII, Kúszal u. 8. Telefon: J. 38-5-58 és 35-8-39
Az ország legnagyobb gözmosó üze, legmodernebbül berendezve Legkíméltebb mosási rendszer

Kristály forrásvíz legyen mindennapi italod!

Ipari közigazgatás

Jogában áll az OTI-nak az üzemek ellenőrzése. A társadalombiztosítási törvények felhatalmazták az OTI-t, hogy a munkáltatókat bejelentési kötelezettség teljesítésében ellenőrizhesse, ezért az üzemeket bármikor megvizsgálhatja és a szükségesnek mutatkozó felvilágosítást is megkérheti. Helyszíni eljárást tarthat az OTI akkor is, ha a munkáltató a bejelentéseket a meghatározott időben nem teszi meg, vagy ha a bejelentéseket hiányosan szolgáltatja be, továbbá a mulasztást záros határidőn belül nem pótolja, vagy ha a bejelentett adatok helyessége iránt kétsége van. Az üzemellenőrzés alkalmával a munkaadók kötelesek az OTI közegeinek a bérjegyzékeket felmutatni és az üzem összes erre vonatkozó nyilvántartásait rendelkezésre bocsátani. Ebben az esetben a munkáltatónak kötelessége az OTI közegeinek személyesen rendelkezésére állni. Aki e rendelkezések ellen vét, kihágást követ el és 600 pengőig terjedő pénzbüntetéssel büntethető.

A munkáltatók bérjegyzékvezetési kötelezettsége. A társadalombiztosítási törvények előírása szerint a munkáltatók kötelesek saját ellenőrzésük végett a népjóléti és munkaügyi miniszter által megállapított módon bérjegyzéket vezetni, ezeket az OTI ellenőrző közegeinek a helyszínen felmutatni, valamint a jegyzékeket öt évig megőrizni. Nem terjed ki ez a rendelkezés azokra a munkáltatókra, akik önműködően több munkást rendszeresen nem foglalkoztatnak. Nem kötelek továbbá a társadalombiztosítási céljára külön bérjegyzéket vezetni az a munkáltató sem, ki a kereseti adóra vonatkozó rendelkezések szerint az általa foglalkoztatott összes munkásait nyilvántartja, ugyanis ez a nyilvántartás minden esetben a társadalombiztosítási céljára is szolgál és ezért öt évig ez is megőrzendő. Az a munkáltató, aki a fentemlített bérjegyzékek, illetve nyilvántartás vezetését elmulasztja, az 1927. évi XXI. tc. 206. §-ának 2. pontja értelmében kihágást követ el és 600 pengő pénzbírsággal büntethető.

Aki nem tartja be a szerződést, maga se követelheti annak követését. A felperes bérlő, aki a bérleti szerződés szerint köteles lett volna a bérlet helyiségek karbantartásáról gondoskodni, az épületet kétévencént kívülről is kijavíttatni, a bérleti idő kezdetétől számítva több mint két évig nem tartoztatott, sőt a bérlet megszüntetése iránt indított korábbi perben is akként védekezett, hogy ez egyértelmű volt a tatarozási kötelezettség megtagadásával. A korábbi felmondási perben vesztes felperes a Bp. 635. §. alapján kártérítést pert indít a szerinte jogellenes felmondás folytán öt ért károsodásának megtérítése iránt és arra hivatkozik, hogy a bérbeadó elmulasztotta az ő megintését és így az anyagi jog szempontjából a felmondás jogellenes volt. Hivatkozik arra is, hogy a felmondást az ott eljáró bíróság különben is más alapon fogadta el érvényesnek. A Kúria elutasítja a keresetet. C. VI. 4760—1931. Rácz, 1932. IV. 13.

Jogtalan bírságolás miatt azonnal kiléphet az alkalmazott. Felperes az irodában dolgozott, ott nem volt munkarend. Így a munkarend alapján történt bírságolás jogos okot adott az azonnali kilépésre. (Kúria II. 2211—1930.)

Valamely engedélyhez kötött iparra és valamely engedélyhez nem kötött iparra közös iparjogviszony kiállítását nem lehet, mert az engedélyhez kötött iparokra iparengedélyt, az egyéb iparokra pedig iparigazolványt kell kiadni. Természetesen ugyanez irányadó akkor is, ha az iparengedély alapján gyakorolható kereskedelmi üzletről van szó. (155.522—1930. K. M.)

Az új bélyegilleték. Egyik fővárosi ipartestület az új bélyegilleték fölemelése tárgyában kiadott rendelet egyes homályos pontjaira vonatkozólag kérdést intézett a m. kir. pénzügyminiszteriumhoz, amelyre most a pénzügyminiszter a következőképpen adta meg a választ:

A tanoncszerződés első példányára az 1931. évi 5100. M. E. számú kormányrendelet 16. §-ának 8. bekezdése értelmében 1 pengő illeték jár. Ugyanazon kormányrendelet 3. §-a szerint a második és többi eredeti példányok is így bélyegzendők. A másolatokra azonban a 25. §. szerint, ha azokat az ipartestület, mint hatóság állítja ki, 2 pengő bélyegilleték jár. A hivatalból készített másolatoknak az illetéke ez esetben nagyobb volna, mintha a szerződésnek eredeti aláírásokkal ellátott több példány készítettetett volna el. A hivatalos célra kiállított másolatok az ill. díjjegyzék 79. fételének a) és c) pontjai értelmében illetékmentesek. A tanoncsnyilvántartó hivatalnak szóló másolat tehát illetékmentes okirat. Az

iparostanulókkal az ipartörvény 76. §-a értelmében kötött tanoncszerződések után akkor is 1 pengő illeték jár, ha a tanoncs törvényes képviselői a munkaadóknak tanítási költséget fizetnek. Az ipartestülethez, mint iparhatósági teendőket végző intézményhez benyújtott beadványok, mint közigazgatási beadványok általában illetékkötelesek. Az ipartestületek kebelében alakult békéltetőbizottságok határozatai, mint a közigazgatási eljárásban kiadott oly hivatalos kiadványok, amelyek sem okiratoknak, sem bizonyítványoknak, sem hivatalos másolatoknak nem tekinthetők, az ill. díj. 46. fételének 4. pontja értelmében illetékmentesek.

Kiesirázott a 3200 éves borsó. Az egyiptomi kutatások alkalmával, a nem rég feltárt Tutankhamon fáraó sírjában többek között néhány szem ési borsót is találtak. A borsót régi egyiptomi szókészlet szerint a fáraó múmiája mellé tették egy agyagedénybe, hogy legyen enniavalója a túlvilági életben is. Ezt a 3200 éves borsót megkapta egy svéd tudós, aki próbaként a kertjében elvetette. Az egyiptomi borsó, amely néhány évezredet átélte a sziklasírban, az első évben szépen kiesirázott és 65 szemet termelt. A következő évi termés már 202 szem volt, míg az idén a többezer éves borsómag annyira elszaporodott a kertjében, hogy az egész veteményes táblát elborította és a palánták felméteres magasságig nőttek fel. Természetes az is, hogy ez a borsó egészen más, mint amilyen borsót ma ismerünk, hiszen a mai borsó a nemesítés által jött létre.

Az elhalt iparos özvegyének nem feltétlenül kell a halálozástól számított három hónapon belül az ipar gyakorlását megkezdeni. A soproni Kereskedelmi és Iparkamara konkrét ügyből kifolyólag olyan iparjogi véleményt adott, mely szerint az özvegy nem köteles az 1922. évi XII. tc. 7. §-ában előírt 3 hónapon belül megkezdeni az elhunyt iparjoga alapján az ipar folytatását. Ebben az esetben azonban az özvegy az ipart nem gyakorolja az elhalt házastárs iparjoga alapján, hanem csak újabb iparjogviszony birtokában, melynek megszerzéséhez az özvegy a szakképzettséget igazolni nem tartozik. Amennyiben az özvegy szakképzettséggel nem rendelkezik, tanoncot csak abban az esetben tarthat, ha olyan üzletvezetője van, ki saját személyében rendelkezik szakmai képességgel.

Az ipartestületi békéltető bizottságok előtt érvényesíthető követelések. A 9180—1920. M. E. számú rendelet 7. §-a szerint azok az iparosok, akik valamely ipartestületnek tagjai, úgyszintén az ezeknél alkalmazott segédek és tanoncsok az említett rendelet 1. §-a alá eső követeléseiket az ipartestület békéltető bizottsága elé (1884:XVII. tc. 141. §.) vihetik mindaddig, amíg egyikük a követelés tárgyában a keresetet a munkaügyi bíróságnál vagy a közvédelmi bíróságnál elő nem terjesztette. Ez a rendelkezés nem enged kétséget abban a tekintetben, hogy az ipartestületeknek az ipartestületi békéltető bizottságot meg kell alakítaniuk abból a célból, hogy ez a bizottság adott esetben határozhasson. (117.823—1929. K. M.)

Ipartestület által ügött vendéglőipar. Az 1884:XVII. tc. az ipartestületeket — a képzéshez kötött mesterséget űző iparosok körében — a testületi tagok érdekeinek előmozdítása, az iparosok közötti rend és egyetértés fenntartása és bizonyos, a munkaadók és alkalmazottak közötti munkaviszonyra kiterjedő iparhatósági teendők ellátása céljából szervezte. Ennélfogva az ipartestület a hatósági feladatok mellett is kizárólag egyesületi alapon áll fenn és működésében az ipartörvény által az egyesülés céljára és kereteire nézve megállapított jogszabályokat át kell vennie, vagy a törvény 126. §-ában felsorolt céloktól eltérő célokat követni nincs jogosítva. Az ipartörvény az ipartestületeket az ipari üzleteknek saját nevükben való folytatására nem jogosítja fel. Az ipartestület által kezdeményezett közös vállalatok, esetleg szövetkezetek létesítése tekintetében is kifejezetten csak a kezdeményezés utaltatott az ipartestület hatáskörébe s ezek működése az ipartestület szervezetével és működésével nem azonosítható. Az 1922. évi XII. tc. 4. §-a értelmében pedig jogi személyek, a részvénytársaságokat és szövetkezeteket is ideértve, képzéshez kötött ipart a kézműves jellegű iparüzés szokásos keretein belül nem üzhetnek. Ez általános tilalom alól a vendéglőipar tekintetében e szakasz az államon kívül kizárólag a fogyasztási szövetkezetekre nézve tesz kivételt. A fentiekre való tekintettel tehát az egyik ipartestületnek vendéglőipar gyakorlására jogosító iparengedély kiadása iránt előterjesztett kérés törvényes alap hiányában nem volt teljesíthető. (118.699—1929. K. M.)

Beépített felszerelések elvitelének kérdése. A felek közt létrejött bérleti szerződés szerint

a befalazott investíciók a bérbeadó alperes tulajdonát képezik, kivéve, ha a bérlő felperes elviszi azokat és az előbbi állapotnak megfelelő állapotba hozza a helyiségeket. Mint-hogy a bérlet megszűnésekor az alperes megtagadta a kérdéses investíciók elvitelének megengedését, noha a bérlő a helyreállításra már előzően is késznek nyilatkozott, ez keresetet indít a beruházott tárgyak értékének megtérítése iránt. A Kúria közbenzózó ítélettel megállapítja a kereset jogalapját. Megjegyzi a kir. Kúria hogy az említett beruházások tekintetében a felek fentidézett bérleti szerződése csak annyiban tér el a budapesti lakásbérleti szabályrendelet 20. §-ának 3. és 4. bekezdéseiben foglaltaktól, hogy ott a bérbeadót illeti meg a választási jog a bérleményben való megtartására, azok elvitelére azonban a bérlő részéről ugyancsak az előbbi állapot helyreállításával jár. (Kúria, VI. 4206—1930. Rácz, 1932. IV. 5.)

Ipartestület képesítéshez vagy engedélyhez kötött iparra szóló iparigazolványt nem kaphat. (Ker. min. 118.699—1929.)

Az iparos átterése más iparra. Az a körülmény, hogy valaki képesítéshez kötött eredeti iparáról előbb képesítéshez nem kötött iparra kíván áttérni, a fennforgó nehéz megélhetési viszonyok méltányos figyelembevételével, nem lehet akadályos annak, hogy reánczve az 1923:XII. tc. 24. §-a alkalmaztassék. (116.025—1929. K. M.)

Munkakönyvbe utólagos bejegyzés fogantatásosítása. Folyamodónak a fivérénel szerzett és közvédelmi bizonyítvánnyal igazolt gyakorlati ideje a munkakönyvébe az ipartestület által utólag csak abban az esetben volna bevezetendő, ha hitelt érdemlő módon (pl. a Társadalombiztosítói Intézetnél történt bejelentéssel) igazolni tudná, hogy a közvédelmi bizonyítványban megjelölt idő alatt megszakítás nélkül fivérénel segédi minőségben alkalmazásban állott és az ipartestületnél a szolgálatba való belépés, illetve a kilépés bejelentése tekintetében őt mulasztás nem terheli. (130.966—1930. K. M.)

Az iparjogviszony kiadása a 150.041—1930. K. M. számú rendelet értelmében az iparüzés céljára szolgáló helyiségek közegészségügyi és műszaki szempontból meg nem felelő volta miatt meg nem tagadható, de nem tagadható meg amiatt sem, hogy a kérdéses ipart a kérelmező más ipar folytatására is szolgáló helyiségben, azzal együtt óhajta gyakorolni. Olyan esetben, mikor különböző iparok vagy ipari munkák egy helyiségben való folytatásának akadályos nincsen és a különböző iparok tekintetében ugyanarra a kérdésre (pl. nyilvántartásra, stb.) nézve egymástól eltérő rendelkezést tartalmazó jogszabályok vannak érvényben, mindig a szigorúbb rendelkezést tartalmazó jogszabály alkalmazandó.

Tanviszony tekintetében megállapított szabálytalanság miatt utólagos kifogás érvényesítése. Az 1922:XII. tc. 89. §-a azokra a tanoncsokra nézve, akik tizenhatodik életévüket befejezték, a legrövidebb tanoncsidőt másfél évben állapítja meg. Ugyanez törvény 32. §-a utolsó bekezdésének helyes értelmezése tárgyában kiadott 53.190—1925. K. M. számú elvi határozat pedig kimondja, hogy azokkal szemben, akik tanoncs kiképzés után lettek segédek, akikről azonban utólag, segédi alkalmazásuk idején kiderült, hogy akár a tanoncszerződés megkötése, akár a tanidő megállapítása, akár a segédi vizsga megtartása, stb. körül elnézés folytán valamely szabálytalanság történt, ezen a címen segédi alkalmazásuknak csupán első évében lehet kifogást emelni.

FAGYALTGÉPEK

minden nagyságban raktáron Reisz Sándor
részaru- és önozó vállalat Budapest, VII.,
Dob-u. 107. Telefon: 432—27.

SAJAT ÉRDEKÉT MOZDITJA ELŐ, a fogyasztóközönség
den kávé, ki **CSILLAGHEGYI ÁSVÁNYVIZET RENDEL** óhaját teljesíti min

Az iparos és kereskedő panaszgyűlések határozati javaslatai. Több ízben beszámoltunk azokról a kereskedő- és iparosgyűlésekről, amelyek a múltban lezajlottak. Ezekben az üléseken határozati javaslatok hangzottak el, amelyek az iparosság és a kereskedőtábor kívánásait tartalmazzák. A határozati javaslatok, amelyeket ezúttal is az illetékesek figyelmébe ajánlunk, így hangzanak:

Kívánjuk:

1. Az adókra vonatkozó rendeletek enyhítését, az általános kereseti adóknak nem becsülés, de az adózó alany tényleges keresetének megfelelő mértékben, a bevallás szerinti megállapítását, a kíméletlen adóbehajtások (transzferálások) azonnali beszüntetését, a mezőgazdasági hitelnek megfelelő adómoratórium engedélyezését; a forgalmi adóra vonatkozólag az egyfázis- forgalmi adó bevezetését, addig is azonban, amíg a teljes forgalmiadómentesség be nem következik, a jelenleg érvényben levő átalányoknak a mai forgalomhoz idomuló mérséklését; az OTI terheknek az összes tőkésített kamatok törlesztését, az OTI és MABI öregségi és rokkantsági tartalékoknak építkezés útján a gazdasági vérkeringésbe visszabocsátását, az öregségi és rokkantsági ágazatok felfüggesztését.

2. A termeléshez és munkaalkalmak létesítéséhez szükséges az olcsó hitel, azért kívánja a nagygyűlés a kamatok leszállítását és a hitelek könnyebb hozzáférhetőségét.

3. Megállapítja a nagygyűlés a kartekek ki-uzsorázó tevékenységét, éppen azért követeli, hogy az országos kartelbizottság azonnal alakítsa meg és az árdragító alakulatokat osszassa fel. Amennyiben pedig a kartekek a jövőben árdragítási céllal alakulnának vagy működnének, a felelős vezetők foghással büntetessenek.

Követeli a nagygyűlés a közüzemek azonnali felszámolását, a felszámolás megtörténteig pedig annak eltiltását, hogy közüzemek közmunkákban vagy közszállításokban részesüljenek.

A tanoncok kötelesek vasárnap templomba járni. Nemrégiben Kenéz Béla dr. kereskedelemügyi miniszter körlevelét idézett az ország összes ipartestületeihez, amelyben arra hívja fel hivatalosan az ipartestületek figyelmét, hogy ismertessék a tagjaikkal a törvénynek azt a rendelkezését, hogy a mesterek kötelesek tanoncukat vasárnap templomba járattatni, mert aki ebbeli köteletségének nem tesz eleget, azt megbüntetik. Több vidéki ipartestület a miniszteri rendelkezés folytán kollízióba került, mert a legtöbb helyen a levanteoktatás úgynevezett szorgalmi ideje összeesik az istentisztelet időpontjával. A vidéki leventék vasárnap délelőtt 6 órától 12 óráig kötelesek a levanteoktatásban résztvenni és így az istentiszteleten nem jelenhetnek meg. Most olyan irányban kezdtek mozogni, hogy a levanteoktatók felügyelete alatt járnak vasárnap délelőttként a leventék istentiszteletre.

A behozatali kontingensnek késedelmes kiosztása miatt hiányok fenyegetik a fűszer- és gyarmatáruipacot. A fűszer- és gyarmatáruipar körében nagy aggodalommal látják, hogy a még meglehetősen szűkreszbott behozatali kontingensek kiutalását is folyton halasztják, bár a külföldi piacot máris több ilyen cikkben hiányok fenyegetik. Így pl. a mazsola ügyszólván teljesen eltűnt a piacon és nagy hiány mutatkozik holland kőmenny-magban is. A fűszer- és gyarmatáruérdekelt-ségek erőteljes akciót indítottak meg, hogy az engedélyezett keretekben a behozatali kontingenseket az illetékes hatóságok sürgősen szét-osszák.

Négy hónap alatt az ország minden egyes lakosának évi 18 pengővel emelkedett az adóhátraléka. Royal Tyler, a Népszövetségnek a magyar kormány mellett működő megbízottja, ma tette közzé legújabb jelentését az elmúlt költségvetési év eredményéről és az ország gazdasági helyzetéről. Elmondja ez a jelentés, hogy az elmúlt költségvetési év 141.1 millió pengő hiánnyal zárult, aminek kb. a fele az állami közigazgatásra, a másik fele az állami üzemekre esik.

Nyugtalanító tünetként hivatkozik a népszövetségi megbízott arra a körülményre, hogy bár a Nemzeti Bank június havában a viszonyokhoz mért aranymennységeket adott el, mégsem volt képes külföldi tartozásait, illetőleg annak kamatszolgáltatásait a magyar állam transzferálni.

A közgazdaság egyéb tüneteit éppen csak számszerűen sorolja fel ez a jelentés, bár úgy érezzük, hogy ezek a tünetek sokkal nyugtala-

nítóbbak, mint az a körülmény, hogy az állam külföldi adósságának kamatait pengő összegekben zárolt számlára fizette le a Nemzeti Banknál, amely azt egyelőre kamatozó leté-ként kezeli. Elmondja ugyanis ez a jelentés, hogy az 1932. első negyedében a megelőző év hasonló időszakával összehasonlítva, a cukor fogyasztásánál 17 százalékos, a tejnél és a sörnél 8, a cipőnél és a háztartási cikkeknél 44 és a művelőknél 12 százalékos visszaesés mutatkozik.

A forgalom visszaesése tehát katasztró-isan komoly és ugyanakkor nem meglepő az, hogy ugyanezen időszak alatt az adó- és illetékhátralékok 239 millió pengőről 282 millió pengőre emelkedtek. Emelkedtek még pedig az adó- és illetékhátralékok 20 százalékkal, számszerűen 52 millió pengővel akkor, amikor ugyanezen hónapban az állam kamatamnesz-tiával és bírságelengedésekkel kísérelte meg az adóhátralékok mobilizálását. Négy hónap alatt fejenként 6 pengővel, egy egész évre átszámítva tehát 18 pengővel emelkedett az ország minden egyes lakosának adóhátraléka. Azt bizonyítja ez a körülmény, hogy a túl-adóztatás ma már katasztrófális, a fejenkénti adóteher évi 18 pengővel több, mint amennyit a lakosság elviselni képes.

De ez a 280 millió pengős adóhátralék egy-üttal azt mutatja, hogy az adóhátralékok legnagyobb része teljesen behajthatatlanná vált, mert hiszen a lakosság ma már folyó adóte-heit sem képes megfizetni. Akkor azonban, amikor az adóhátralékoknak ez a nyilvántar-tása az állam számára többé bevételt aligha jelent és kizárólag arra alkalmas, hogy az adózőknál időnként intéseket lehessen kézbe-síteni és foglalatokat vagy árveréseket elren-delni, nincs más út, mint a hátralékok revide-álása azon a módon, ahogyan azt az érdek-képviseltek megkövetelik: behajthatatlan hátralékokat törölni kell.

Ajánlunk

málnaszörpöt

I. minőségben 1.95 P
II. minőségben 1.75 P

árban. A málnaszörp garan-táltan utóprés mentes succu-ból készült, 65%-os cukor-tartalommal.

Nagyobb vételnél árengedményt adunk.

Ne használjon üzletében olcsó silány minőségű málnaszörpöt!

Budapesti Kávésok
Áruforgalmi R.-T.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. Óvakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R.-T.

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller uca 17
Telefon: J. 31-0-63, J. 45-3-71.
Alapították 1824.

Budapesti Központi Általános Tejcsarnok Részv.-Társ.

VII., Rottenbiller uca 31.

**A fővárosi kávéház, szállodai és kávé-
mérésének szállítója. Tojás-osztály.**

Telefon: J. 462-63, 462-64, 462-65, 323-07, 338-91
346-68, 350-16. Sürgőnycim: „Köztejt Budapest”

Állandóan dunántúli lámpázott és teatojás
WILHELM JÓZSEF
tojásnagykereskedő.
Bpest, I., Márvány u. 44. Telefon 544-16.

A „MALÁTA-PEZSGŐ-SÖR”
HOGYHA MINDIG ISSZA EGÉSZSÉGÉT S PÉNZE
EGYRÉS ZÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KÖBANYÁN.

Az
eredeti **SIDOL** fém-,
ablak-
és
márványtisztításra a legalkalmasabb!

Götzl Lipót „SIDOL” vegytermékek gyára R.-T.
Telefon: Z. 96-6-86 és 96-8-27.

A legkivalóbb Szent István
sörkülönlegesség
Porter sör
a Polgári Serfözde gyártmánya

Jány Árpád

sütődéje, Budapest, I. Bors uca 1. sz.
Telefonszám: Automata 503-35.
Reggel 7 órától kezdve egész napon át:
Friss sütemények és sörstangli különle-
gességek. Előkelő szállodák és éttermek
állandó szállítója.

Forgalomba hozza: BUDAPEST SZÉKES-
FŐVÁROS ÁSVÁNYVIZ-ÜZEME.
TELEFON: AUTOMATA 530-03.
I. SZENT GELLÉRT RAKPART 1. SZÁM.

„Harmatvíz” A Hungária Gyógyforrás szénsavval telített ásványvize

Felelős kiadó Szemere Géza — Merkantil-nyomda, Budapest, VIII., Hunyadi uca 43.